

სპორტული

№ 128
(3612)

1968 წ.

ივლისი,
სამუშაოთი.
შაბათი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების
კავშირისა და პროფკავშირის რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო
ლელო Орган Союза спортивных обществ и организаций
Грузинской ССР и республиканского Совета профсоюзов

გამომცემის
მ. ჯ. ჯაფარიძე

ანგარიში
განაკვეთი
1,5 : 1,5

ნახევარი წელი გავიდა!

რესპუბლიკური მაღალი თანრიგების სპორტსმენთა მომზადების შესახებ

მაღალი თანრიგების (საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი, სსრ კავშირის სპორტის ოსტატი) სპორტსმენთა მომზადებას ჩვენს რესპუბლიკაში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. სწორედ ისინი არიან ჩვენი სპორტის ნადეხი, მათ ეკუთვნის რეკორდების დამყარებასა და ჩემპიონთა სახელის მოპოვებაში პირველი სიტყვა.

წლებულს საქართველოში გეგმით უნდა მომზადდეს 19 სპორტის ოსტატი და 15 საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი. ეს ციფრები, ცხადია, თავის თავად დიდია და ბევრად აღემატება წინა წლებისას. მაგრამ ისიც არ უნდა დავივიწყოთ, რომ ისეთი სპორტული რესპუბლიკისთვის, როგორცაა საქართველო, წლებიანდელი გეგმა რეალურია, ოდნავ ამ რთული და საპატიო ამოცანის გადასაჭრელად საჭიროა გულმოდგინე და ენერგიული შრომა.

როგორ იმუშავეს ამ მხრივ რაიონების, ქალაქების, ოლქების (ასსრ) სპორტკავშირებმა, ნებაყოფლობითი სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების საბჭოებმა ნახევარი წლის მანძილზე?

საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატების მომზადების საქმეში ჭეშმარიტად სასიკადადულო არაფერია: მომზადებულია მხოლოდ ორი სპორტსმენი — ჩოგბურთელი ა. ივანოვა და ძალოსანი დ. შანიძე (ორი-30 — „განთავადი“).

სპორტის ოსტატების აღზრდაშიც არასახარბიელო მდგომარეობაა. მაგალითად, აფხაზეთში გეგმით გათვალისწინებული 19 ოსტატის ნაცვლად მომზადებულია მხოლოდ 4, აჭარაში — 16-ის მაგიერ — 4... თბილისში გეგმით 110 ოსტატი უნდა მომზადდეს, სადღესოდ კი მომზადებულია მხოლოდ 18. რაც შეეხება სამხრეთ ოსეთს, აქ ჭეშმარიტად ვერც ერთმა ვერ აჩვენა ოსტატის შედეგი.

არც რაიონების მიხედვითაა დამაყარებელი სურათი. იმ 17 რაიონიდან, რომელთაც აქვთ სპორტის ოსტატების მომზადების გეგმები, სადღესოდ გეგმა მხოლოდ შვიდმა გაანაღდა (აღსანიშნავია, რომ ზუგდიდის რაიონმა გეგმას ერთი-ორად გადააჭარბა).

როგორი მდგომარეობაა ნებაყოფლობითი სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების? „დინამო“, „ბურევსტნიკმა“, „განთავადმა“, „ლოკომოტივმა“ ჭეშმარიტად გეგმის მხოლოდ მეათედი შეასრულეს. შედეგებით უკეთესად აქვთ საქმე „სპარტაკს“, „შრომით რევურგებსა“ და, განსაკუთრებით, „კოლმეურნეს“. რაც შეეხება განათლების სამინისტროს, მან უკვე მოამზადა 8 ოსტატი (6-დან).

ახლა გადავხედოთ სპორტის ოსტატების მომზადების მდგომარეობას სახეობების მიხედვით. კარგადაა საქმე სასტენდო სროლაში (4-ის მაგიერ მომზადდა 6 ოსტატი). აკრობატიკაში, მხატვრულ ტანვარჯიშსა და ჭადრაკში გეგმა საერთოდ არ არსებობს, მაგრამ ამ სახეობებში მაინც აღიზარდა ახალი ოსტატები. სამაგიეროდ, არც ერთი ოსტატი არ მომზადებულა კალათბურთში, კრიკში, ველოსპორტში, ცურვაში, ცხენოსნობაში, ფეხბურთში.

ჩვენი რაიონების, ქალაქებისა და ოლქების სპორტკავშირების, სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების ხელმძღვანელებმა ამთავითვე უნდა იზრუნონ სპორტის ოსტატებისა და საერთაშორისო კლასის ოსტატების მომზადების გეგმის წარმატებით შესრულებისთვის.

ნ. სომხიშვილი,

საქართველოს სპორტკავშირის საორგანიზაციო-მასობრივი მუშაობისა და კადრების განყოფილების გამგე.

მოსკოვი, 1 ივლისი. ჭადრაკში მსოფლიო პირველობის პრეტენდენტების — მ. ტალისა და ე. კორჩნოს ნახევარფინალური მატჩის გუშინ გათამაშებული 111 პარტია რიგული დიოსტატის უპირატესობით მიმდინარეობდა.

კორჩნომ შეგებით კვლავ ახალინდური დაცვა აირჩია. მან ფიგურების განვითარების ის სქემა გაიმორა, რომელიც I პარტიაში გამოიყენა, მაგრამ მე-10 სვლაზე ტალმა სხვა გზით წარმართა ბრძოლა, მერე კი თამაშად მიიღო შემოწირული პაოკი.

ძნელია თქმა, იყო თუ არა კორჩნოს შეწირვა წინააღმდეგ ახალინდური დაცვის უპირატესობის მომზადებულს. ის კი ფაქტია, რომ მე-14 სვლაზე მან 82 წუთი იფიქრა, რითაც დაფასდა ახალინდური ყველა „რეკორდი“ მოხსნა.

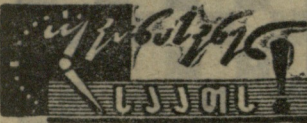
ბრძოლა სულ უფრო მწვავედებოდა. პრესბიურთაგან, სადაც ყოველი სვლა ცხარე დავას იწვევდა, აღდგება მკურნალებსაც გადაეცათ. მოჭადრაკეთა თამაშს ყველაზე აქტიურად ახალინდურდენ მსოფლიო ჩემპიონი ტ. პეტროსიანი და ბ. სპასკი.

თამაშის მეხუთე საათზე, ლაშკარების გაცვლას შემდეგ, ტალმა სერიოზული უპირატესობა მიიღო. იყო მომენტები, როცა შთაბეჭდილება შეიქმნა, თითქოს მსოფლიოს გმ-ჩემპიონმა მოგების რეალური შანსი მიიღო. მაგრამ კორჩნომ შემლო მე-2 პორიზონტზე ეტლით შეჭრა და კონტრათამაშის გაჩაღება.

41-ე სვლაზე პარტია გადაიღო ეტლების ენდშილში, სადაც ტალს ხედვებით ბაიკი აქვს, მაგრამ კორჩნო ყაიმის შანსს იხარჩუნებს.

კუხერ...

თამაშის განუახლებლად მეტოქეები ყაიმზე შეთანხმდნენ. მატჩის ანგარიშია 1,5:1,5. დღეს გაიმართება IV პარტია.

ლონდონი, 1 ივლისი. უიბლდონის ტურნირის მეამე წრეში გავიდა მოსკოველი გ. ბაქშევიკი, რომელმაც შედარებით იოლად დაამარცხა ინგლისელი ფ. მაკ-ლენანი — 7:5, 6:1. დანარჩენ სახეობებში ამ დღეს საბჭოთა სპორტსმენებს ძალიან ძლიერი მეტოქეები ჰყავდათ. ვაჟთა წყვილების ტურნირის გამოთვითუნენ ა. მეტრეველი და ს. ლიხაჩოვი, რომლებმაც ფარ-ხალი დაყარეს ჩეხოსლოვაკურ ლეუტთან — მ. ხლონიკთან და ი. კოლეშთან — 6:3, 4:6, 11:13, 8:6, 8:10. გ. კოროტკოვისა და ა. ვოლკოვი წყვილმა წააგო დამაბული შეხვედრა ამერიკელებთან ე. გრენბერთან და ჯ. ოსბორნთან — 21:23, 5:7, 2:6. ასევე მარცხი იწვნის გ. ბაქშევიკმა და ო. მოროზოვამ — მ. ბუენოსა (ბრაზილია) და ნ. რიჩისთან — 4:6, 2:6.

ლორენს-მარბიში, 1 ივლისი. აქ, „ფეხბურთის პრინციპს“ ეუსების სამშობლო მოსამბიკის მთავარ ქალაქში ბრაზილიის ნაკრებმა ანგარიში 2:0 დაამარცხა პორტუგალიის ერთეული გუნდი, რითაც 1968 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში მარცხის რეჟანი აიღო. მართალია, ამ მატჩში ეუსების არ უთამაშია, ვინაიდან მან ახლახან სერიოზული ოპერაცია გადაიტანა. მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ ბრაზილიელებსაც აქვდათ თავიანთი ვარსკვლავი — პედრე. მატჩს ესწრებოდა 60 ათასი მაყურებელი. ორივე გოლი შესვენების შემდეგ გაიტანეს რიელონიომ და ჟაირმა. პორტუგალიელთა ცენტრალურმა თავდამსხმელმა აუგუსტომ ვერ გამოიყვანა პენალტი.

პარბ, 1 ივლისი. მარკოს ფეხბურთელთა ნაკრებმა მოიპოვა მეხიკოს ოლიმპიური საგზური: განმეორებით მატჩში კვლავ დამარცხა განის გუნდი, ამჯერად, ანგარიში 2:1.

ბათუმი, 1 ივლისი. ადგილობრივმა „დინამომ“ საკავშირო პირველობის მატჩში დაამარცხა ვოლგოგრადის „ტრაქტორის“ ფეხბურთელები — 3:0.

შეიტანეთ შესწორებას რამორღების ცხრილში

უნგრეთის დედაქალაქის მოცურავეთა ჩემპიონატში მოასპარეზე 20 წლის იულიტ ტუროციმ თავისუფალი სტილით 100 მეტრზე ცურვაში ევროპის ახალი რეკორდი დამყარა — 1:00,4. ძველი მიღწევა, რომელიც ახლანდელზე 0,4 წამით უარესი იყო, მასვე ეკუთვნოდა.

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ СОВЕТ СОЮЗА СПОРТИВНЫХ ОБЩЕСТВ И ОРГАНИЗАЦИЙ СССР
Нотерейный билет
1968
СТОИМОСТЬ БИЛЕТА 1 ОДИН РУБЛЬ
იჭკვრეთ!
შეიქიზეთ!
68
XIX

სოფია, 1 ივლისი. სსრ კავშირის ფრენბურთელ ვაჟთა ნაკრებმა აქ გამართული საერთაშორისო ტურნირის ბოლო მატჩში სძლია ჩეხოსლოვაკიის ეროვნულ გუნდს — 3:1 (15:7, 15:12, 12:15, 15:10) და I ადგილი მოიპოვა. შეჯიბრებში მონაწილეობდნენ, აგრეთვე, ბულგარეთის, ფარ-ისა და რუმინეთის წარმომადგენლები. გაზეთი „ნაროდნა შლადევი“ ხოტბას ახსამს საბჭოთა გუნდს და განსაკუთრებით გამოყოფს სიბიერაკოვის, ბუგაენკოვის, სიბიერენკოს, ივანოვის, მონოლევსკისა და პოიარკოვის თამაშს.

ბელგრადი, 1 ივლისი. იუგოსლავიის ქალაქებში ჩატარებული დიდი საერთაშორისო ტურნირი „ტაშმადანის თასზე“ სსრ კავშირის ხელბურთელთა ქალაქებმა მოიგეს. შაბათსა და კვირას მათ ბოლო ორ მატჩში ჭერდრის ნაკრები დამარცხეს (13:11), მერე კი მასპინძლებთან ფრედ ითამაშეს — 13:13. წლებულს ხელბურთელი ქალები მსოფლიო ჩემპიონატს ატარებენ და ამიტომ განსაკვირი არ არის, რომ აქ გამართულმა ტურნირმა თითქმის ყველა უმდიერესი გუნდი მიიზიდა. მომდევნო ადგილებზე არიან: იუგოსლავია, გდრ, რუმინეთი, მსოფლიო ჩემპიონი უნგრეთი, ჩეხოსლოვაკია, დანია და იუგოსლავიის ახალგაზრდული ნაკრები.

ბელგრადი, 1 ივლისი. სსრ კავშირის ფრენბურთელ ვაჟთა ნაკრებმა აქ გამართული საერთაშორისო ტურნირის ბოლო მატჩში სძლია ჩეხოსლოვაკიის ეროვნულ გუნდს — 3:1 (15:7, 15:12, 12:15, 15:10) და I ადგილი მოიპოვა. შეჯიბრებში მონაწილეობდნენ, აგრეთვე, ბულგარეთის, ფარ-ისა და რუმინეთის წარმომადგენლები. გაზეთი „ნაროდნა შლადევი“ ხოტბას ახსამს საბჭოთა გუნდს და განსაკუთრებით გამოყოფს სიბიერაკოვის, ბუგაენკოვის, სიბიერენკოს, ივანოვის, მონოლევსკისა და პოიარკოვის თამაშს.

ბელგრადი, 1 ივლისი. სსრ კავშირის ახალგაზრდა მკერძეთა ნაკრები ევროპის თასის გათამაშების ფინალურ ჭკუფში გავიდა მას შემდეგ, რაც სტუმრებმა აქ სპასუხობა მატჩში ანგარიშით 6:3 დაამარცხეს იუგოსლავიელი თანატოლები. ამრიგად, კიევსა და ბელგრადში გამართული შეხვედრების საერთო ანგარიშია 16:6 საბჭოთა ქაბუკების სასარგებლოდ.

სპორტი

ლვოვი, 29 ივნისი. უკრაინისა და პოლონეთის მშვიდობისათა საერთაშორისო ამხანაგურ მატჩში კიდევ ერთი საკავშირო რეკორდი დამყარდა. ვ. სიდორუკმა 30-მეტრიან დისტანციაზე ტურცინაში 333 ქულა მოაგროვა, რაც 1 ქულით აღემატება მისსავე საკავშირო რეკორდს. გამარჯვებულმა კიდევ ერთ საკუთარ საკავშირო რეკორდს „აჯობა“: მ-2 ვარჯიშის ჯამში 2303 ქულა მოაგროვა, რაც სპორტსმენის ძველ მიღწევას 6 ქულით აღემატება.

რიბა, 30 ივნისი. ევროპის ძალოსანთა ჩემპიონატში, რომელიც ახლახან ლენინგრადში დაითავრდა, ქვემოთვე წონის ათლეტი ი. ტალტის აქივებაში 170 კილოგრამს დასჯერდა, რაც მისი პირადი რეკორდია. ატაცში, აკვრასა და სამკიდში ტალტის მსოფლიო რეკორდსმენია, აქივებაში კი რეკორდი ეკუთვნოდა ბ. იუჰანსონს (შვეიცია) — 172,5 კგ. ეკუთვნოდა იმიტომ, რომ ლატვიის ჩემპიონატში 26 წლის ე. პუმპურიჩმა ერთბაშად 2,5 კილოგრამით გააუმჯობესა შედეგის მიღწევა. ახლა ქვემოთვე წონაში მსოფლიოს ოთხივე რეკორდის ავტორები საბჭოთა ათლეტები არიან.

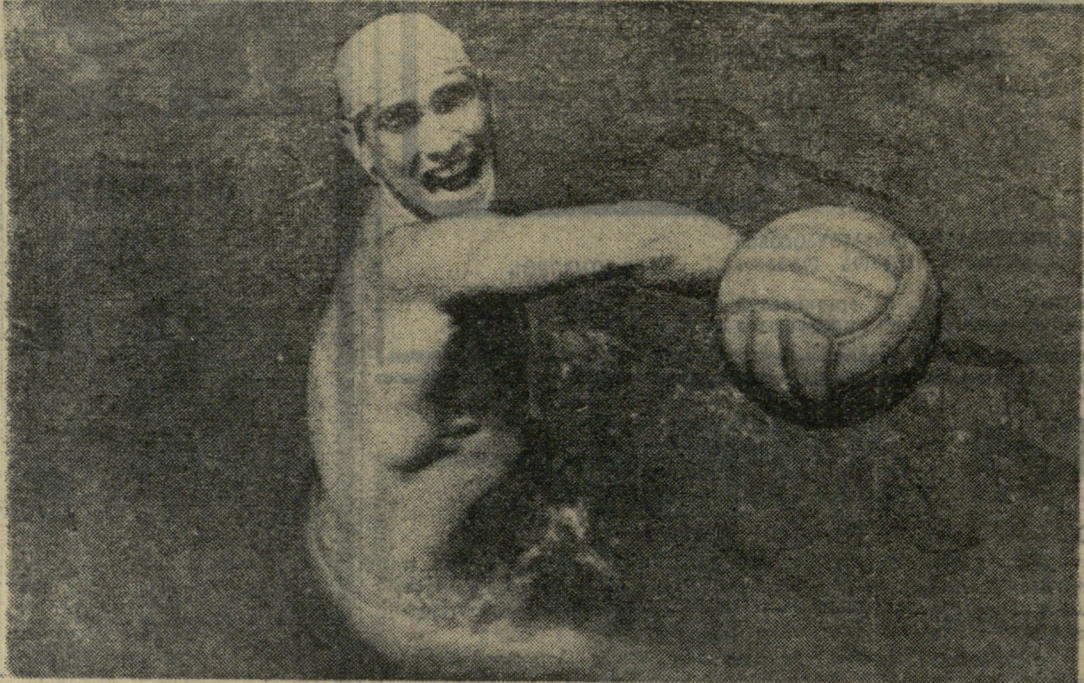
სტამბოლი, 30 ივნისი. საერთაშორისო ველობობლის — „თურქეთის ტურის“ VI ეტაპზე ყველას აჯობა სოჭელმა ვ. საიდნუქინმა, რომელმაც 212-კილომეტრიანი მანძილი 6 საათში, 55 წუთსა და 7 წამში დაფარა. ფინიშთან მერე იყო გამარჯვებულის თანაგუნდელი კულიბინი — 6:55,47. III ადგილზეც საბჭოთა ველოსიპედისტი — ფადევი (6:56,17). ვუნდურ ჩათვლაში საუკეთესო იყო საბჭოთა ნაკრები — 20:47,11. 6 ეტაპის შემდეგ ლიდრობენ: ა.

პარზმა, 30 ივნისი. ბალტიისპირეთის ტრადიციული ველობობლა „მეგობრობის“ XI ეტაპი მოიგო საბჭოთა ველოსიპედისტი ა. სტარკოვა (ბროდნიცა — ხოინიცი, 145 კმ) — 3:48,21. 11 ეტაპის შემდეგ კვლავ ლიდრობს ხარკოველი ა. ზახაროვი — 32:39,26. ხოლო გუნდურ ჩათვლაში — სსრ კავშირის ოლიმპიური ნაკრები, რომლის 5 წევრია პირველ ეტაპებში შედის. II ადგილზეა ლატვიის გუნდი, III — სსრ კავშირის ახალგაზრდული ნაკრები.

ორქონიში, 30 ივნისი. თბილისში შეჯიბრების შემდეგ იაპონელი ძიუ-დოისტები აქ სსრ კავშირის ახალგაზრდულ ნაკრებს შეხვდნენ. ჭიდაობის ამ სახეობის მამამთავრებმა ამჯერადვე წარმატება იხვიეს — ანგარიშით 7:0 მოიპოვეს გამარჯვება. საბჭოთა სპორტსმენთაგან მხოლოდ ვ. საუნინმა, ო. ნათელაშვილმა და ვ. კაპრისმა შემდეგ შეხვედრების ფრედ დამთავრება (ფრე, როგორც ცნობილია, სათვალავში არ შედის).

პარიზი, 30 ივნისი. 27 ივნისს სტარტი მიეცა პროფესიონალ ველოსიპედისტთა ერთ-ერთ უპოპულარულეს რბოლას — ტურ დე ფრანსს. ველოტურის 110 მონაწილემ დაყოფილი სტარტი იასპარეზა 6,1-კილომეტრიან დისტანციაზე. გაიმარჯვა ფრანგმა გროსკოსტმა — 8:27,17. II ადგილი დაიკავა პოლანდიელმა იანსენმა — 8:29,09, ხოლო III — ფრანგმა პულიდორმა — 8:32,42. გუნდურ ჩათვლაში ლიდრობა ხელთ იგდეს მასპინძელთა I და II ნაკრებმა გუნდებმა. შემდეგ მოდიან პოლანდიელები. წლებიანდელ ტურ დე ფრანსში არ მონაწილეობენ ისეთი სახელგანთქმული ველოსიპედისტები, როგორც არიან ანეტოლი, მერსი და მოტა. ამიტომ გამარჯვების მთავარ ფაგორიტად იანსენს ახახებდნენ.

კარგად მოგზადებულან

სოფლის სპორტსმენთა I რესპუბლიკური თამაშების პროგრამით გათვალისწინებული ასპარეზობის შემდეგ (ვისთიდან ზოგიერთი შედეგი გააპროტესტეს, ამ შეჯიბრების შესახებ მოგვიანებით ვისაუბრებთ) თბილისის იპოდრომის სარბიველი რესპუბლიკის პირად-გუნდური პირველობის მონაწილე გაბუკვირებულნი მთავარი პრიზის — გარდამავალი თასის გარდა ჭიშკრის მფლობელობის სახელობის თასიც ვიპოვეთ.

შეჯიბრების მონაწილე თბილისელი, სოხუმელი, ორბინიელი, გლევი, გულრიფხი, გუდუთელი, შუგდიდელი და ყვარული მხედრებიდან უნდა შევხვდეთ პირველი რესპუბლიკის ნაკრები გუნდის, რომელიც ივლისის ბოლოს ლიტვის გაემგზავრება საკავშირო პირველობაში საასპარეზოდ.

გაბუკვირება კარგი მომზადება ჯერ კიდევ საკონტროლო ვარჯიშებზე გახდა ცხადი. ამიტომ მსახურო კოლეგია შეჯიბრება საკავშირო მოთხოვნების მიხედვით გაპარდა.

მოსალოდნელი იყო, რომ რესპუბლიკის მრავალგზის ჩემპიონები — შუგდიდელი მხედრები იოლად დაჯანდილები შეტევენ, მაგრამ ისინი პირველი დღიდანვე მძაფრ წინააღმდეგობას წააწყდნენ თბილისელთა მხრიდან. ეს ვახაგვირი როდია. ბოლო ხანებში სპორტკავშირის საცხენოსნო ბაზის (უფროსი რ. კორძია, მწვრთნელი შ. აფციანური) და „დინამოს“ ბაზის (მწვრთნელი გ. გამზარდია) ნაკლებად ნაყოფიერი ახალგაზრდები შეგა დაჯანდილენ. გუნდი ახალგაზრდა ხუთდიდელმეტყე გააძლიერეს. ახალბედა ვ. გოთფი ჩემპიონობაც ვიპოვებდა ამორჩევი დამბროლებათა გადარჯინებაში. რესპუბლიკური სარბიველი პირველი ნათლობა ჩემპიონობით ადრინდელ საცხენოსნო ბაზის ალანარდელმა ნოდარ სუციანელმა. მისი წარმატება მით უფრო საამაყოა, რომ ყველაზე როულ სახეობაში — სამკიდშია მოპოვებული.

კონკავშირის თასზე დამბროლებათა გადარჯინებაში 24 მხედარი ასპარეზობდა (მონაწილეთა მაქსიმუმი). პირველი გიტი მხოლოდ ვალენტიან ვ. არქანია გაჩაღა უშუქლოდ. მეორე გიტში ექვთიმე იმარჯა, მაგრამ მათ რიცხვში არქანია აღარ იყო. მისმა „მოსკვირმა“ ბოლოსწინა დამბროლებზე წიფორხილა და ზულდე... მხედარმა, გადალახა. ჩემპიონობა გაინაღდა გულრიფხელმა ვ. სტეპანოვმა (მას პირველ გიტში 3 საჯარიმო ქულა ჰქონდა). სტეპანოვმა მთელი ასპარეზობის ვახსნის პრი-

ზიც და პირველი იყო ბოლოთვირებაში. ბოლოთვირება საკავშირო პირველობის აუცილებელი სახეობა გახდა. იგი მხედრისგან დიდ მოქნილობას და საზრიანობას მოითხოვს, ამასთან, დანარჩენ სახეობებზე მეტ ჩასათვლელ ქულასაც იძლევა. უნდა შევნიშნოთ, რომ ამ სახეობაში მხოლოდ თბილისელი იყვნენ კარგად მომზადებული.

გუნდური პირველობის ბედი სწორედ ბოლოთვირებაში მოპოვებულმა ქულებმა გადაწყვიტა. შუგდიდელმა თასის მფლობელი სპორტსმენი გამოიყვანეს და ამ სახეობაში საპრიზო ადგილზე ვერ მოხდნენ. ეს წარუმატებლობა იმასაც უნდა მივიჩიოთ, რომ შუგდიდელმა სამკიდში მონაწილეობა არ მიუღია.

საბოლოოდ გუნდურ ჩათვლაში I ადგილი და 7 წლის წინათ სხვისთვის დათმობილი გარდამავალი თასი მეორედ მოიპოვეს თბილისელმა გაბუკვირებმა — 379.83 ქულა. შუგდიდელ მხედრებს 287.83 ქულა აქვთ. III ადგილზე არიან გოლის რაიონის წარმომადგენლები — 271.5 ქულა.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ახალი ნაკრები (თბილისელი ნ. ბეგიაშვილი, ვ. ბერეჟნი, ნ. ხუციშვილი, შუგდიდელი თ. ჯაფარიძე, ორბინიელი გ. კიათავა, გულრიფხელი ვ. სტეპანოვი) უკეთა მომზადებული, ვიდრე ოდესმე ყოფილა ჩვენი ახალგაზრდული გუნდი. ამიტომ შეიძლება საკავშირო სარბივეზე წარმატების იმედი ვიქონიოთ.

თ. ბახჩივლიძე

წელვათა მინიჭება

სსრ კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს ბიუროს დადგენილებით ვ. გომიძეს (თბილისი) მიენიჭა საკავშირო კატეგორიის მანჯის წოდება სამშრში.

სსრ კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს ბიუროს დადგენილებით სპორტის ოსტატის წოდება მიენიჭა: თავისუფალ კიდაობაში — თ. მემანიშვილს (ზესტაფონის „კოლმეურნი“); რ. მაღალიძე (ქასპის „კოლმეურნი“); ფარეჯალიაშვილი — ი. სინარულიძეს, ი. ვახროვს (ორივე — თბილისის „დინამო“); კლასიკურ კიდაობაში — ა. ჯორჯიას (გულრიფხის „კოლმეურნი“); ლ. შვეთვალიძეს (ბათუმის „სპარტაკი“); სამოში — ჯ. წიქარიძეს (ბათუმი, „კოლმეურნი“); გულბანს (თბილისის „ბურვესტნიკი“); ტანვარჯიშში — ვ. სპავინას (თბილისის „დინამო“); ქალაქში — ვ. უბლავეას (თბილისის „დინამო“).

რესპუბლიკის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს ბიუროს დადგენილებით საქართველოს სსრ სპორტის ოსტატის წოდება მიენიჭა: ქართულ კიდაობაში — რ. ბერძენიშვილს (ლაგოდეხის „კოლმეურნი“); ნ. ბეინაშვილს, ზ. გუგუშვილს, ა. გოგიაშვილს (სამევე — თბილისის „დინამო“); ლელობურთში — ი. ყაჭეიშვილს, თ. ბერძენიშვილს, თ. ცხენციძეს, ბ. გორგაძეს, დ. სომონიშვილს (ყველა — ჩხობაჭურის „კოლმეურნი“).

გთავაზობთ ასპარეზობის ტექნიკურ შედეგებს:

„ვახსნის პრიზი“ პირადი: 1. სტეპანოვი, 2. გოთფი, 3. ჯაფარიძე (ყველა — 0 საჯარიმო ქულა, ადგილები განაწილდა დამატებითი სტაქებში). სამკიდი: გუნდური: 1. თბილისი — 94 ქულა, 2. გალი — 60, 3. ორბინი — 42; პირადი: 1. ხუციშვილი, 2. ბეგიაშვილი, 3. კიათავა. კონკავშირის თასი: გუნდური: 1. შუგდიდი — 116 ქულა, 2. თბილისი — 90, 3. გულრიფხი — 89; პირადი: 1. სტეპანოვი — 3, 2. ბერეჟნი — 4, 3. ჯაფარიძე — 4 (II-III ადგილები ბედი გაირკვა დამატებითი სტაქებში). ამორჩევი დამბროლებათა გადარჯინება: 1. გოთფი — 120, 2. ვ. ნაჭყებია (გულრიფხი) — 104 (59 წამი), 3. თ. ჩაბა (გულდაუთა) — 104 (1,04).

ამას წინათ ბერლინში ჩატარდა სოციალისტური ქვეყნების დამკვირვებელ წყალბურთელთა საერთაშორისო ტურნირი, სადაც მონაწილეობა მიიღო მანეთს ეცილებოდნენ გდრ-ის, უნგრეთის, რუმინეთის, ჩეხოსლოვაკიის, პოლონეთის, ჩეხოსლოვაკიისა და სსრ კავშირის წარმომადგენლები.

ღირსებას საბჭოთა გუნდისა, რომელმაც ტურნირში III სპაროზი ადგილი დაიკავა, იცავდნენ თბილისის „დინამოს“ მოთამაშეები: ო. მიმინოშვილი, ვ. სანაძე და ვ. ისელიძე. ქართველმა წყალბურთელებმა 22 გოლი გაიტანეს მეტოქეთა კარში. ვ. სანაძემ დაისაჯურა ტურნირის საუკეთესო მცველისთვის განკუთვნილი პრიზი. სხვათა შორის, მან გაიტანა 7 გოლი.

სურათზე: ვ. სანაძე ასპარეზობისას.

ტექსტი და ფოტო ი. იუზენკოსა.

ორივე სახეობაში

ბათუმის აკადემო ღარბაში ერთ კვირას გრძელდებოდა აჭარის პირად-გუნდური პირველობა კლასიკურ და თავისუფალ კიდაობაში. მეჯობებაში მონაწილეობდა ქ. ბათუმის, ქობულეთის, ქედის, შუახევის, ხულოსა და ბათუმის რაიონების ასამდე სპორტსმენი.

ორივე სახეობაში გუნდურ ჩათვლაში ჩემპიონობა ქ. ბათუმის ნაკრებმა მოიპოვა. საპრიზო ადგილებზე გავიდნენ ბათუმია და ქობულეთია რაიონების გუნდები.

წონით კატეგორიების მიხედვით ჩემპიონები გახდნენ: კლასიკურ

კიდაობაში — ი. ასლანიძე, ვ. ორმოცაძე, ტ. კვაპაძე, დ. ქინჭლაძე, ი. ტულუში, ნ. ჯინჭარაძე (ყველა — ბათუმი), ზ. წერეთელი და ა. მიქელაძე (ორივე — ბათუმის რაიონი); თავისუფალ კიდაობაში — გ. კუნჭულია, გ. გოგიაშვილი, ზ. კუნდელი, რ. ფიფია, ნ. გაბაძე, ყაჭეიშვილი (ყველა — ბათუმი), ბ. შყავანძე (ქობულეთი), ა. მიქელაძე (ბათუმის რაიონი).

ო. შურბანიძე (ჩვენი კორ.)

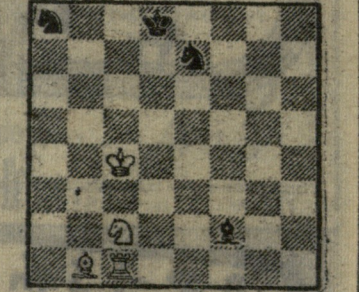
თეთრი ეტლი ხაფანგში

ეტლედისტისთვის აუცილებელია სპორტული თემების ცოდნა. მაგრამ იგი ვერ განახორციელებს ჩანაფიქრს, თუ ყველა თემისთვის დამახასიათებელ ელემენტებსა და ხერხებს არ იქნება დაუფლებული. ამიტომ ეტიულისტი თავდაპირველად ამ ხერხებს აწავლობს.

ფართოდაა გავრცელებული „ფიგურის ჩაქვტვის“ ხერხი. მისი გამოყენებით ქმნიან ეტიულებს შამათის, პატის, პოზიციური ყაიშის და სხვა თემებზე.

გთავაზობთ გამოჩენილი ჩეხოსლოვაკელი ეტიულისტის ი. ფრიტის ეტიუდს, რომელშიც „ფიგურის ჩაქვტვის“ ხერხია გამოყენებული.

ი. შრიბაი

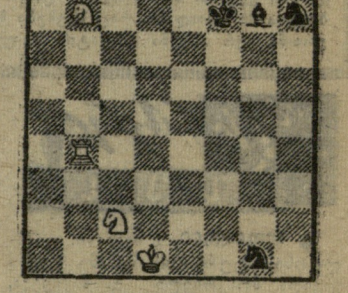
თეთრები იწყებენ და იგებენ

1. ე11 კა7 (თეთრი ეტიულისტის ნაფანგის მომზადებით) 2. ე18+ მფ7 3. ე28 მფ8 (ეტლი ლეკურია) 4. მფ8მ მფ7 5. მ14 მფ8 (ეტლი გაქრა, მაგრამ შაე მფ8საც...) 6. ე44+ მფ8 7. მა6X.

„ფიგურის ჩაქვტვის“ ხერხს მეც

გაველე ხარკი. ამ ნაწარმოებმა ეტიულისტთა სომხეთის საკავშირო კონკურსში III პრიზი დაიმსახურა.

3. კალანდაძე

თეთრები იწყებენ და იგებენ

1. ე44 მ18 2. მ17 (ეტიუდი 2. ე14 მფ5 3. ე18 მ17-ს თეთრი ეტილი ხაფანგში) 4. ... მფ7 5. მფ5+ მფ8 6. ე14 მფ5 7. ე18 მ17 (ეტლი მანივ დაატყვევებს, მაგრამ იგი ამ შემთხვევაში „ტრაიას ცხენი“ აიძონდა) 6. მფ3 მფ7 7. მ15+ მფ8 8. მფ6X.

3. კალანდაძე, ხაქარაძე ეტიულისტი.

ზონალურ შეჯიბრებაზე გამარჯვებული

ფოთი (ტელეფონით, ჩვენი კორ.). აქ მოეწყო ზონალური შეჯიბრება „ტყაყის ბურთის პრიზზე“, რომელშიც მონაწილეობდნენ ცხაკაის, ჩხორთაყის, ქ. ზუგდიდის, ზუგდიდის რაიონისა და ფოთის ნორჩი ფეხბურთელები.

უფროსი ასაკის ბავშვთა შორის I ადგილი წილად ხვდა ზუგდიდის „მთაწმიდას“, მომღვეწეთ ადგილებზე არიან ფოთის „მზიური“ და ცხაკაის „ლილა“.

1955-56 წლებში დაბადებულ ბავშვთა შორის ქულათა თანაბარი რაოდენობა ჰქონდათ ზუგდიდის „გაყაღოს“, ზუგდიდის რაიონის „ეტლას“ და ფოთის „მზიურს“. გამარჯვებული გამოავლინა პენსეტებმა. ესაა ფოთის „მზიური“.

ა. ლომიძე.

ოსნება — გურული ზეწასრი

როგორც ვიწყებოდით, 34 აფროსნის ტრანსალტანტური ინდივიდუალური რბოლა ევროპის ნაპირებიდან ამერიკის სანაპირომდე ინგლისელი ჯ. უილიამსის გამარჯვებით დაგვირგვინდა. 27 ივნისს მამუცმა სპორტსმენმა გადაკვეთა „ფინიშის ხაზი“ ამერიკის შეერთებული შტატების როლ-ალენდის შტატის ქალაქ ნიუპორტში. უილიამსმა 26 დღეში, 8 საათსა და 30 წუთში გაცურა თითქმის 3000 საზღვაო მილი (როგორც თავად გამარჯვებული ამტკიცებს, მან დაახლოებით 4000 მილი დაეფარა) და გააუმჯობესა 1964 წლის რბოლის გამარჯვებული ფრანგი ზღვაოსნის ე. ტაბარლის რეკორდი.

25 წლის უილიამსმა დიდი მღელვარება გადაიტანა, როცა რბოლის შედეგებს აცხადებდნენ: მართალია, იგი ფინიშთან პირველი იყო, მაგრამ აფროსნის პრაქტიკულ შედეგს მსაჯებმა 12 საათი დაუმატეს — პლიმუტში სტარტზე დაგვიანებით გამოცხადების გამო დასაჯეს იგი.

მაგრამ აი, გავიდა ეს 12 საათი და ფინიშთან სხვა არავინ მისულა. ამრიგად, უილიამსი ოფიციალურად აღიარეს გამარჯვებულად. იგი ინგლისის საკვირაო გაზეთის „ობსერვერის“ ვერცხლის თასს მიიღებს.

თავის გამარჯვებას უილიამსი დიდად უმაღლის ელემენტარულ კლამ-

თვლელ მანქანას, რომელიც ლონდონშია დადგმული. ინგლისელი აფროსანი ყოველდღე რადიოთი ატყობნებდა მანქანას თავისი იალქნის ნაწილის სიჩქარეს, ქარის მიმართულებასა და სხვა მონაცემებს და ძალიან მალე იღებდა ყველაზე ხელსაყრელ მითითებებს შემდგომი კურსის თაობაზე.

ამერიკის ნაპირზე გადმოსულმა უილიამსმა თქვა, რომ მისი უმთავრესი სურვილი მშრალ ზეწარზე დაინება. იგი მეტისმეტად გახარებული იყო ხალხთან შეხვედრით, — მას ხომ თითქმის მთელი თვე არ ენახა ამაინი!

ამასობაში მოხდა ახალი ტრავიკული შემთხვევა (მანამდე ხომ რბოლის ორი მონაწილის — ფრანგი უან დე კატისა და ერთადერთი მოასპარეშე ქალის, გფრ-ის წარმომადგენლის ედიტ ბაუმარის ნავერი დაიმსხვრა): აფროსი განიცადა თვითმფრინავმა, რომელიც საფრანგეთის ქალაქ ბრესტში მყოფ ბაუმანთან ინტერვიუსთვის გამგზავრებული ბი.ბი.სის კომპანიის ჟურნალისტები ისხდნენ. დაშვებული პილოტი და ჟურნალისტები ახლა მოსპიტალოში არიან.

რსფსრ-ს III ზონა

რატომ არ ვისაუბრობთ „ბ“ კლასზე?

Table with 5 columns: Name, Points, etc. Lists various individuals and their scores.

Table with 5 columns: Name, Points, etc. Lists various individuals and their scores.

დროა აიკრძალოს მოკლე (კვირზე ნაკლები) ინტერვალები ხანგრძლივ გათამაშებებში (გამონაკლისი შეიძლება იყოს „ა“ კლასის ჯგუფები).

ფორმის შენარჩუნებაზე უფრო მისანიშნებელია განუწყვეტელი ფუნქციონირება და შევსებულებში სპორტსმენების სწორი ორგანიზაციისთვის.

შეცადინებების გვემინია. ამით შიშია. დონორები უნდა ვაკუნდეთ. უფრო დიდხანს და უფრო ინტენსიურად უნდა ვივარჯიშოთ.

სპარტველს მოსწავლეთა სპარტაკადია

წინ „სიჭაბუკის თასი“

დამთავრდა პაქართველთა მისწავლეთა რესპუბლიკური სპარტაკადიის ბატალიონი. ახლა ჩვენ გვესურს რამდენიმე სიტყვა კიდევ ვთქვათ მოსწავლე ფეხბურთელებზე, მათს ავტორიზაციაზე, პერსპექტივებზე, სამომავლო გეგმებზე.

ტოვს-თავიანი გუნდი, რომელიც, ცხადია, დამარცხდა (0:3). მატჩის დამთავრების შემდეგ აფხაზეთის ნაკრების მეთაურ რ. კიტია თავიანთი ტირილიდან სტადიონის ტრიბუნაზე, ტირილი მარცხზე, რომელიც შეიძლება არც განცდიდა მის გუნდს...

ინციდენტი მოხდა თბილისისა და აფხაზეთის გუნდების მატჩის დროს. შელომ და არძინბაი სპორტსმენების შეუფერებელი საქციელი ჩაიდინეს. არძინბას ჯერ კიდევ პირველ ტაიმში „არ მოეწონა“ ერთ-ერთი თბილისელის თამაში.

შეირჩა კანდიდატები ნაკრებისთვის. განსაკუთრებით გვიინა ალენიშოთ. რაიონებში აღზრდილი ფეხბურთელები: მუხარამ მუხარამი (აჭარა), მცველები დეკანოზიძე (ქაბაია) და კობახიძე (გინეალი), ცენტრალური თავდასხმელი ფარულაია (ქუთაისი) და სხვ.

სურათზე: მოსწავლეთა III სპარტაკადიის ჩემპიონი — თბილისის ნაკრები გუნდი. სხედან (მარცხნიდან): თ. ადუაშვილი, ი. ნერვაძე, თ. მახარაძე, თ. გელაშვილი, რ. ბეხალაშვილი, მ. ქვარციანი, თ. ბიბარაშვილი, ნ. ცხარაძე; დგანან: ჯ. ანთიძე (მწვრთნელი), გ. მამოვი, თ. სართანია, რ. ქოივა, ა. ხიროვაძე, თ. ბერუღაძე, თ. კოკოშვილი, გუნდის უფროსი მწვრთნელი — სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ს. ხობარულიძე.

3. ცინცაძე

მეორე საპიტი — ხამთარი. წლებიდან წამოიწყო უფრო მძიმე და ხანგრძლივი გამოდგა, ვიდრე სხვა დროს ამ გარემოებამ უარყოფითად იმოქმედა ჩვენს „ბ“ კლასის გუნდებზე. რომელიც სპორტული ფორმა და კარგეს და გვიან შეუდგნენ მისი აღდგენისთვის ზრუნვას. მაგრამ ჩვენ განზრახვით არ გვიანტრეპებს. გვიანტრეპებს საფუძვლად ცხოვრების ორგანიზაციის საერთო წესი ჩვენი ჩვეულებრივი სამუშაოს პირობებში. ჩვეულებრივ, სამუშაოზე დაბრუნების ერთობლივი დღით თოვლს ჩამოყრის, სუბტროპიკულ ზონაში თავმოყვარებულად წვიმს. ადრე, ძველ დროს, ვიდრე საკუთრივ შეჯიბრებები დაიწყებოდა, სამთარი ხელს არ გვიშლიდა, რომ ფეხბურთის მთელი წლის მანძილზე გვიტანა მათ თბილისში, ქუთაისში, შავი ზღვის სანაპიროზე. წარმოდგენდა არ გვექონდა წვრთნისა და შეჯიბრების შეწყვეტაზე. ახლა რესპუბლიკურ გათამაშებას კი საერთო წესებში ვატარებთ და ფეხბურთის ძირეული გუნდებიც წელიწადში 4-5 თვეს ისვენებენ — შეჯიბრებებს არ მართავენ, არ ვარჯიშობენ. მაგრამ თუ ჩრდილოეთში სამთარი თამაშის სასიხარულო — ცივობაზე, თხილამურებზე ვადავთან, ჩვენ ესეც არ გვიკლია. სამთარი ჩვენი ძირეული გუნდებისთვის სრული უმოქმედობის პერიოდია და ამიტომ უფრო ძვირად უნდა ვუფასოთ. ეს მანვე ჩვეულება — გათამაშების დამთავრებისთანავე ვარჯიშის შეწყვეტა და მხოლოდ ოფიციალური შეჯიბრებების წინ გამოფხიზლება გუნდებს „ბ“ კლასში მიმავლობს.

და მინც, როგორც „ა“ კლასის გამოცდილებამ გვიჩვენა, მხოლოდ სრულყოფილი წვრთნის შემთხვევაში ვარჯიშის შეწყვეტა პრობლემაა. როგორც კი სერიოზული შეჯიბრებები შედარებით დიდი ხნით წყდება, იწყება ფორმის დაცემა, მოუხდავად სავსრთელი მწყობრის ნიშნები. აი, რატომ აქვს ახრი საქართველოში ფეხბურთელითა შეჯიბრებების მოვლა წლის მანძილზე გაგრძელებას და მისაღების მთავარი სიძიმის გადატანის შესწავლას შორის ინტერვალებზე.

სპორტული რეჟიმის დახლოება ჩვენს ბელსაყრელ კლიმატურ პირობებთან კიდევ ერთი, დამატებითი მოსაზრებაა „ბ“ კლასში რესპუბლიკური გათამაშებების დამთავრებულად ჩატარებისა. ამასთან, ბევრი სხვა ქვეყნის მსგავსად, შეიძლება ჩვენთვისაც ჰქონდეს ახრი შინაგანრესპუბლიკური გათამაშების ამ პრინციპით დაგეგმვა: ვაზაფხული — შემოდგომა, ან შემოდგომა — ვაზაფხული. იქნებ სასარგებლო იყოს, რომ უარი ვთქვათ ყოველწლიურად გუნდების დასასვენებლად გაშვებაზე, რასაც მუშაობაში დეზორგანიზება შეაქვს და დამლუჯველ გაგუნდას ახდენს.

გაგრძელება. იხ. „ლელო“ № 125.

მეცადინეობა, რომელიც ასეთი რაციონალური წარმართული მზადების ორგანიზაციული წინაპირობები თავისთავად, მაგრამ ასეა თუ ისე, ფეხბურთის ძალის მხოლოდ უშუალოდ შეჯიბრებებში და საწვრთნელ მეცადინეობებზე იკრებს. რა პლუსებითა და მინუსებით, გარდამქმნელი შემოქმედების ძალით გამოირჩევა „ბ“ კლასის გუნდებში მეცადინეობა? ამაზე ძნელია ამომწურავი პასუხის გაცემა. იქნებმა ჭრელი სურათი. ის, რასაც საკუთარი ან გუნდში მხოლოდ გარეშე კაცის თვალით დაინახავ, განსჯადებისთვის უკმარია. საინტერესოა დანარჩენი? საერთო ჯამში წლიური ანგარიშები კარგ შთაბეჭდილებას ვერ ტოვებს. იშვიათი გამოხატულების გარდა, ყოველგვარ კრიტიკაზე დაბლა დგას მიმდინარე დოკუმენტაციის მდგომარეობაც. მეცადინეობის კონსპექტებს არ ადგენენ. საწვრთნელი მეცადინეობის შეასებე უწინააღმდეგო ნაწილებს ისე, სხვათა შორის, აკეთებენ. მონაცემებს საკონტროლო და სამედიცინო შემოწმების შესახებ უწინააღმდეგო შემსწავლელი. ეს კიდევ არაფერია: როგორც ირავება, გუნდების უმეტესობაში ეს შემოწმება ფიზიკური და ტექნიკური მზადების ნორმატივების მიხედვით საერთოდ არ ტარდება. როგორც იტყვიან, კომენტარი ზედმეტია.

სრულიად არაა საუბრეო ის, რომ ჩვენს მეზობლებს თუ ჩვენს ცუდ დარა, არც უკმა აქვთ ამ მხრივ საქმე. არა გავსე დოკუმენტაცია — არა გავსე მუშაობის საჩუქრ-ცუდი დოკუმენტაცია მრუდე სარგე. დოკუმენტაცია მწვრთნელის მუშაობის კულტურაა, გამოცდილების ფიქსირება. ეს ყველა მწვრთნელს უნდა ესმოდა.

მოშაველისთვის ყველაფერი ნათელია. ამგვარად კი? გარემოებათა გამო, მოდი, ვარჯიშობით უფრო ზოგად ლაპარაკს დავკავშირდეთ. ეს საუბარი უსაფუძვლო არ იქნება. თუცა არაა საჭირო, რომ თვითველმა თავისთავზე მიიღოს იგი.

მაშ ასე, მეცადინეობა. იქნებმა შთაბეჭდილება, რომ ჩვენში მას (განსაკუთრებით, მოსამზადებელ პერიოდში, როცა შეჯიბრების გრაფიკით შეზღუდული არა ვართ) აკლია ტყვეობა შინაარსისა და შესრულებული მუშაობის საერთო მოცულობის თვალსაზრისით. ფეხბურთელებს ახლა განსაკუთრებით სჭირდებათ მძალით შრომისუნარიანობა, მოვლ მანდირზე უსწრაფესი მოძრაობის ენერჯია, ძალთა სწრაფი კონცენტრაცია „საიმარა“ მოქმედებათა სერიოზული, მეტოქის მეურვეობა, ამხანაგების დასწვება და საფარის ორგანიზაცია, თამაში ბურთის წართმევა და მიღებაში დასწვებაზე, აქტიურობა, ცრუ მანკვერები...

მობრძობა და მობრძობა... უნარს ახლა უფრო მკაცრად აკონტროლებს ენერჯია. და ამ კონტროლისგან რომ ვათავისუფლდ, ისეც ენერჯია საჭირო. ჩვენი გუნდები უნარით მეტოქეებზე წინ დგანან. ენერჯიით? აქ პირიქითაა. შემთხვევითი რთობა, რომ მთელ მინდორზე „დასწვებაზე“ თამაში მეტოქეები გვჯანბნან. ასეთი თამაშისთვის ჩვენ სისწრაფის ამტანობა არ გვეყოფინს.

როგორ გამოუმუშავდება ამტანობა? მხოლოდ ერთი გზით — დალით და დალილობის მუშაობაში დამლევივით. თუ არ დაიღლიე, შრომისუნარიანობას ვერ სრულყოფ; თუ ვაზრდილი დატვირთვის რეჟიმს შეუმინდი — ვერ შეძლებ მისთვის მიზანდასახულ და აღდგენის პროცესების გააქტივებას. ასატანი დიდი დატვირთვის შესწვებით კიდევ უფრო დიდი დატვირთვის ატანა ხდება შესაძლებელი. ჩვენ კი, როგორც ჩანს, ვგელაზვ მეტად სწორედ დიდი დატვირთვისა და დამლული საწვრთნელი

საერთოდ, ჩვენი გუნდების ფიზიკური მოზადება მოკატკლებს. განა შეიძლება სისწრაფის ამტანობა მუშაობით და სასტევის შემდეგ დროდადრო აჩქარებით, როცა ფეხბურთელები არც ცდილობენ და ვერც ასწრებენ უმაღლესი სისწრაფის განვითარებას? ამისთვის საჭიროა რბინის მრავალჯერ, მაქსიმალური დაძაბულობით განმეორება ფეხბურთისთვის დამასახიანებელ 5-15-30-მეტრიანი მონაკვეთებზე და სერაიებში 5-30. იმ მეცადინეობებზე, სადაც საგანგებოდ სისწრაფეს ვეძებთ ყურადღება, ფეხბურთელმა ასე უნდა გაიზარდოს 600-800 მეტრი, ამასთან, შესაძლებლობების მიხედვით შეჯიბრების ფორმით და შედეგების აღრიცხვით. საჭიროა თუ არა უფრო გრძელი მონაკვეთები? როგორც ჩანს, არა. სისწრაფის ამტანობის თვალსაზრისით უნდა ფეხბურთელს გრძელი სარბინი კი არა, მოკლე მონაკვეთებზე ხშირი ვარჯიში სჭირდება. ის აზრიც არაა სწორი, თითქმის 30 მეტრზე მაქსიმალური სისწრაფის სრულყოფა არ შეიძლება, რადგან მობრძობა მას მხოლოდ 40 მეტრის შემდეგ აღწევს. როგორც სპეციალური ლიტერატურა მიწობს, ამ სისწრაფეს აღწევნ რბინის დაწყებიდან 7-8 ნახევარ შემდეგ, ყოველ შემთხვევაში, არაუმეტეს 18-25 მეტრისა.

ასეა თუ ისე, ჩვენი გუნდები მისწრაფის ამტანობა ნაკლებია იმის ხარისხით, რომ სათანადოდ არ ვაფასებთ სპეციალური ვარჯიშების როლს ამა თუ იმ ფიზიკური თვისების სრულყოფაში, და ეს ესემა არა მხოლოდ ამტანობასა და სისწრაფეს, არამედ მოქმედებისასა და დასაუფლებლად, ძალაც. იმით გულისხმობს დამწვინება, რომ თავად ფეხბურთი გვაასწავლის ყველაფერს, აქ არ გამოგვედგება.

ერთი საპროგრამო დებულება: თავად თამაში მხოლოდ დროდადრო, ერთობ შემთხვევითად, ფეხბურთელების სურვილის შესაბამისად, „ამეცადინებს“ მას ცალკეული თვისებისა და სტრუქტურის დანახუფლებლად. ეს კი უკმარია მითამაშის სიტუაციის სრულყოფისთვის. ყოველთვის ამას ცალკეავე, შერევივით, კონცენტრირებულად, მიზანდასახულად იმდენა მხოლოდ სპეციალური ვარჯიშებით, განვირუდლ შეხვედრებით სათანადო სანდოებთან. ამიტომ ასეთ ვარჯიშებს წვრთნის დროს უნდა მინდობულყოფანი როლი უნდა მივანიჭოთ.

შეიძლება შემოგვედგათ, ეს ყოველივე სწორია, მაგრამ მოქმედობის განვითარებისთვის კი არა. ბურთზე მუშაობის დროს შესრულებული ყოველი მობრძობა მოქმედობის გამომუშავებაა, მას სპეციალური ვარჯიშები რაღა საჭიროაო? ჩვენ კი მინც გვიკვირს და ვუწუვართ, რომ ამ ვარჯიშებს ვერ ვხედავთ.

ფეხბურთი ყველა საჭირო თვისებას არ შეგძენს, ბევრი რამ წინასწარ შექმნილი უნდა გქონდეს. მინდორზე რომ მოქმედი გამონდვ, საერთოდვე უნდა გქონდეს ეს თვისება და ამას ფეხბურთი უფრო მითხოვს, ვიდრე იმდენა. იგი ამ უნარს უფრო თავისი მიზნებისთვის იყენებს, ვიდრე სპორტსმენს გამოუმუშავებს. ფეხბურთელის სრული აღრვევა არაჩვეულებრივად დამყვლი, კოორდინირებული უნდა იყოს, ეს კი მუნების ნაბოთები და შენდვ დამხმარე ვარჯიშებით განვითარებული თვისებაა. კერძოდ, მისამზადებელ პერიოდში და საფეხურთო სტადიონში ამას აღწევნ კალენდრიკური მეცადინეობით ტანვარჯიშულ იარაღებსა და ბატუტზე, რაც მობრძობის კოორდინაციის სპეციალური წვრთნის ჩინებულ საშუალებას წარმოადგენს.

3. გივინანი.

(დასასრული იქნება).

28 ივნისს გამართული მატჩები ასე დამთავრდა: „ლორი“ (კიროვაკა) — „ცემენტი“ (ნოვოროსისი) 1:0, „სევიანი“ (ოქტემბერიანი) — „ტრული“ (კასპისკი) 3:2, „ლერნავორცი“ (კაფანი) — „უროვიანი“ (დებრეცი) 0:0, „პრაქსი“ (ენჩიბაძისი) — „კახეთი“ (თელავი) 1:0, „მამული“ (პიატიკორსკი) — „მერცხალი“ (მანარაძე) 3:1, „უროვიანი“ (გროზნო) — „შუქტრა“ (ქობულეთი) 3:2, „ირიითონი“ (მოზდოვი) — „გურია“ (ლანჩხუთი) 2:0.

